aglasem.com

FOR MAHA SET PREPARATION

# MAHA SET 2024 Paper II Defence and Strategic Studies Set A Question Paper

| EXAM | YEAR | TYPE |
| --- | --- | --- |
| MAHA SET | 2024 | Question Paper |

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

**A**

**Paper-II**

# DEFENCE AND STRATEGIC STUDIES

**Signature and Name of Invigilator**

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

## APR - 16224

**Time Allowed : 2 Hours]** **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **36** Number of Questions in this Booklet : **100**

### Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   **Example :** where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

### विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
   (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   **उदा. :** जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी काणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

**APR - 16224/II—A**

**2**

**APR - 16224/II—A**

# Defence and Strategic Studies
## Paper II
# रक्षा एवं सामरिक अध्ययन
## प्रश्नपत्रिका II

**Time Allowed : 120 Minutes]** **[Maximum Marks : 200**

**Note :** This paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

**सूचना :** या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Operational Commands in Indian Air Force are :
   (A) 6
   (B) 7
   (C) 4
   (D) 5

2. Which one of the following is not part of the Human Security Discourse ?
   (A) Freedom from fear
   (B) Freedom from want
   (C) Resource scarcity
   (D) Defence expenditure

3. What differentiate between the notions of STATE and notions of NATION ?
   (A) Territory
   (B) Sovereignty
   (C) Political integration
   (D) People and Government

1. भारतीय हवाई दळात किती ऑपरेशनल कमान्डस् आहेत ?
   (A) 6
   (B) 7
   (C) 4
   (D) 5

2. पुढीलपैकी कोणता मानवी सुरक्षा संकल्पनेचा भाग नाही ?
   (A) भीतीपासून स्वातंत्र्य
   (B) गरजापासून स्वातंत्र्य
   (C) संसाधनाचा अभाव
   (D) संरक्षण खर्च

3. राष्ट्र आणि राज्य या संकल्पना खालीलपैकी कोणत्या आधारावर वेगळेपण दर्शवितात ?
   (A) भुप्रदेश
   (B) सार्वभौमत्व
   (C) राजकीय एकीकरण (एक्य)
   (D) जनता आणि शासन



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com Page 3 of 36

4. Which one of the following is not a factor of "Nuclear Deterrence" ?

(A) Communication of Power

(B) Credibility of Power

(C) Membership of United Nations

(D) Rationalisation of National Power

5. When the subject "Defence and strategic studies (Initially as Military Science)" was started in Maharashtra ?

(A) After 1962 War

(B) After World War I

(C) After 1971 War

(D) After 1857 Revolution

6. Sistan and Baluchestan Province is situated in :

(A) Pakistan

(B) Iran

(C) Afghanistan

(D) Tajikistan

4. खालीलपैकी कोणता घटक हा अण्विक प्ररोधनाशी'' संबंधित नाही ?

(A) कमिन्युकेशन ऑफ पॉवर

(B) क्रिडीबिलीटी ऑफ पॉवर

(C) मेंबरशिप ऑफ युनायटेड नेशन्स

(D) रॅशनलायजेशन ऑफ नॅशनल पॉवर

5. महाराष्ट्रात 'संरक्षण आणि सामरिकशास्त्र'' (सुरुवातीचा सैन्यविज्ञान) हा विषय केव्हापासून अस्तित्वात आला ?

(A) 1962 च्या युद्धानंतर

(B) पहिल्या महायुद्धानंतर

(C) 1971 च्या युद्धानंतर

(D) 1857 च्या बंडानंतर

6. सिस्तान आणि बलुचिस्तान प्रांत पुढीलपैकी कोणत्या देशाचा भाग आहे ?

(A) पाकिस्तान

(B) ईरान

(C) अफगाणिस्तान

(D) तजाकीस्तान

7. Who among the following popularised the notion of 'Industrial military complex' ?

(A) President Eisenhower

(B) Raymond Aron

(C) Paul Kennedy

(D) Robert McNamara

8. The origin of the modern nation state system is associated with one of the following :

(A) Congress of Vienna

(B) Treaty of Utrecht

(C) Treaty of Westphalia

(D) Paris Agreement

9. The book 'The Geography of the Peace' is authored by :

(A) A.T. Mahan

(B) Nicholas John Spykman

(C) Karl Houshofer

(D) Friedrich Ratzel

7. ईन्डस्ट्रीयल-मिलीटरी कॉम्प्लेक्स ही संकल्पना खालीलपैकी कोणी लोकप्रिय बनवली ?

(A) प्रेसिडेन्ट ऑयसेनहॉवर

(B) रेमंड अरॉन

(C) पॉल केनडी

(D) रॉबर्ट मॅकनमेरा

8. ''आधुनिक राष्ट्र-राज्य पद्धतीचा उगम'' याचा संबंध पुढीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?

(A) कांग्रेस ऑफ व्हिएन्ना

(B) युट्रीच्ट ट्रिटी

(C) ट्रिटी ऑफ वेस्टफालीआ

(D) पॅरीस अॅग्रीमेंट

9. ''द जॉगराफी ऑफ दि पीस'' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहे ?

(A) ए.टी. महान

(B) निकोलस जॉन स्पाईकमॅन

(C) कॉर्ल हुशोफर

(D) फ्रेडरीच रॅटझेल



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

10. Match the countries with the year in which they conducted nuclear tests, given in Table I and II :

| Table-I | Table-II |
|---|---|
| (*a*) Soviet Union | (*i*) 1960 |
| (*b*) U.K. | (*ii*) 1964 |
| (*c*) People's Republic of China | (*iii*) 1952 |
| (*d*) France | (*iv*) 1949 |

**Codes :**

| | (*a*) | (*b*) | (*c*) | (*d*) |
|---|---|---|---|---|
| (A) | (*iv*) | (*iii*) | (*ii*) | (*i*) |
| (B) | (*i*) | (*ii*) | (*iv*) | (*iii*) |
| (C) | (*iv*) | (*ii*) | (*iii*) | (*i*) |
| (D) | (*ii*) | (*iii*) | (*iv*) | (*i*) |

11. Native name of Military Thinker Sun Tsu was :

(A) Sun-Tao

(B) Sun-Zu

(C) Sun-Wu

(D) Sun-Ma

10. खालील जुळवणी करा :

| टेबल-I | टेबल-II |
|---|---|
| (*a*) सोव्हियत युनियन | (*i*) 1960 |
| (*b*) यु.के. | (*ii*) 1964 |
| (*c*) चीन | (*iii*) 1952 |
| (*d*) फ्रान्स | (*iv*) 1949 |

**संकेतांक :**

| | (*a*) | (*b*) | (*c*) | (*d*) |
|---|---|---|---|---|
| (A) | (*iv*) | (*iii*) | (*ii*) | (*i*) |
| (B) | (*i*) | (*ii*) | (*iv*) | (*iii*) |
| (C) | (*iv*) | (*ii*) | (*iii*) | (*i*) |
| (D) | (*ii*) | (*iii*) | (*iv*) | (*i*) |

11. ''सुनत्सु'' या लष्करी विचारवंताचे टोपण (कॉटुंबिक) नाव खालीलप्रमाणे होते :

(A) सुन-ताओ

(B) सुन-झु

(C) सुन-वु

(D) सुन-मा

12. Pakistan's army launched 'Operation Ababeel' for the territory of .....

(A) Baloochistan

(B) FATF

(C) Kashmir Valley

(D) Siachen Glacier

13. 'Look East Policy' of India launched by the Govt. of India led by the former Prime Minister .....

(A) P.V. Narasimha Rao

(B) Manmohan Singh

(C) Atal Bihari Vajpayee

(D) Indira Gandhi

14. Carl Von Clausewitz belongs to the country of .....

(A) Prussia

(B) Russia

(C) Germania

(D) Macedonia

12. पाकिस्तानी सैन्याने ''ऑपरेशन आबाबील'' खालीलपैकी कोणत्या भूप्रदेशात राबविण्यात आले ?

(A) बलुचिस्तान

(B) एफएटीएफ

(C) काश्मीरचे खोरे

(D) सियाचीन हिमखंड

13. भारत सरकारने ''लुक ईस्ट पॉलिसी' खालीलपैकी कोणत्या पंतप्रधानाच्या कार्यकाळात राबविण्यात आली ?

(A) पी.व्ही. नरसिम्हाराव

(B) मनमोहन सिंग

(C) अटल बिहारी वाजपेयी

(D) इन्दीरा गांधी

14. कॉर्ल व्हॉन क्लॉजविट्ज हे कोणत्या देशाशी संबंधित आहेत ?

(A) प्रशिया

(B) रशिया

(C) जर्मनिया

(D) मॅकेडोनिया



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

15. Find the correct ascending chronological sequence of the following thinkers :

(A) Haushofer, A.T. Mahan, Mackinder, S.B. John

(B) S.B. John, Mackinder, A.T. Mahan, Haushofer

(C) A.T. Mahan, Mackinder, Haushofer, S.B. John

(D) Mackinder, S.B. John, Haushofer, A.T. Mahan

16. Who said, "Spies are the most important element in war because on them depends an army's ability to move ?"

(A) Kautilya

(B) Jomini

(C) Sun Tzu

(D) J.F.C. Fuller

15. खालील विचारवंतांचा योग्य चढत्या कालक्रमानुसार क्रम लावा :

(A) हुशोफर, ए.टी. महान, मॅकिंडर, एस.बी. जॉन

(B) एस.बी. जॉन, मॅकिंडर, ए.टी. महान, हुशोफर

(C) ए.टी. महान, मॅकिंडर, हुशोफर, एस.बी. जॉन

(D) मॅकिंडर, एस.बी. जॉन, हुशोफर, ए.टी. महान

16. ''युद्ध संचलनातील गुप्तहेरयंत्रणा'' हा एक महत्त्वपूर्ण घटक आहे कारण त्यानी उपलब्ध करून दिलेल्या माहितीच्या आधारावरच सैन्याची शत्रूपक्षाकडे प्रमाण करण्याचीं क्षमता असते'' सदर विधान कोणी केले होते ?

(A) कॉटिल्य

(B) जोमिनी

(C) सुनत्झु

(D) जे.एफ.सी. फुलर

17. Match the strategic thinkers with their respective area of war doctrines on the basis of the following List I and List II :

**List I**

(*a*) Clausewitz

(*b*) Douhet

(*c*) Marx

(*d*) Fuller

**List II**

(*i*) Air Power

(*ii*) Mechanised Warfare

(*iii*) War as an instrument of Policy

(*iv*) Social Revolution

**Codes :**

| | (*a*) | (*b*) | (*c*) | (*d*) |
|---|---|---|---|---|
| (A) | (*i*) | (*ii*) | (*iii*) | (*iv*) |
| (B) | (*iv*) | (*iii*) | (*ii*) | (*i*) |
| (C) | (*i*) | (*iii*) | (*ii*) | (*iv*) |
| (D) | (*iii*) | (*i*) | (*iv*) | (*ii*) |

18. J.F.C. Fuller was called by his nick name of .....

(A) Boney

(B) Coney

(C) Loney

(D) Toney

17. लष्करी विचारवंताशी त्यांच्या संबंधित युद्ध सिद्धांताशी जुळवणी करा :

**भाग-I**

(*a*) क्लॉजविट्ज

(*b*) डूहेट

(*c*) मार्क्स

(*d*) फुलर

**भाग-II**

(*i*) हवाई शक्ती

(*ii*) यांत्रिक युद्ध

(*iii*) युद्ध हे धोरणाचे साधन

(*iv*) सामाजिक क्रांती

**संकेतांक :**

| | (*a*) | (*b*) | (*c*) | (*d*) |
|---|---|---|---|---|
| (A) | (*i*) | (*ii*) | (*iii*) | (*iv*) |
| (B) | (*iv*) | (*iii*) | (*ii*) | (*i*) |
| (C) | (*i*) | (*iii*) | (*ii*) | (*iv*) |
| (D) | (*iii*) | (*i*) | (*iv*) | (*ii*) |

18. जे.एफ.सी. फुलर हे खालीलपैकी कोणत्या टोपण (दुसऱ्या) नावाने संबोधले जात असे ?

(A) बॉनी

(B) कॉनी

(C) लॉनी

(D) टोनी



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

19. 'A captain who taught the Generals' is associated with whom ?

(A) Douhet

(B) Liddell Hart

(C) Mitchell

(D) Mackinder

20. 'Das Kapital' written by Karl Marx and first time published in the year of ..... in Hamburg.

(A) 1861

(B) 1863

(C) 1865

(D) 1867

21. Where is the Headquarters of NATO ?

(A) Berlin

(B) New York

(C) Brussels

(D) Paris

22. When did India proposed 'Standstill Agreement' at the United Nations ?

(A) 1955

(B) 1956

(C) 1954

(D) 1957

19. 'एक असा कॅप्टन कि ज्याने जनरल' ला शिकविले हे खालीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?

(A) डूहेट

(B) लिडिल हर्ट

(C) मिशेल

(D) मॅकिन्डर

20. कार्ल मार्क्स यांनी लिहिलेला 'दास कॅपिटल' हा ग्रंथ प्रथमता: कोणत्या वर्षी प्रकाशित करण्यात आले ?

(A) 1861

(B) 1863

(C) 1865

(D) 1867

21. 'नाटो' या संघटनाचे प्रमुख कार्यालय कोठे आहे ?

(A) बर्लीन

(B) न्यूयॉर्क

(C) ब्रुसेल्स

(D) पॅरीस

22. भारताने संयुक्त राष्ट्र संघात स्टॅन्डस्टील ॲग्रीमेन्टचा प्रस्ताव केव्हा सादर केला ?

(A) 1955

(B) 1956

(C) 1954

(D) 1957

23. The International agreement between countries that provides a complete framework for the establishment, maintenance and termination of diplomatic relations between sovereign states is called :
(A) Geneva Convention
(B) UN Declaration of Human Rights
(C) The Vienna Convention
(D) The International Treaty Organisation

24. Which of the following countries are members of BIMSTEC ?
(A) Thailand
(B) Myanmaar
(C) Nepal
(D) All of the above

25. What is peace-keeping activities ?
(A) The UN Monitoring of ceasefires and separating combatants
(B) The UN bringing combatants to negotiation
(C) The UN observing the ceasefires
(D) The UN bringing the nation states to negotiation

23. सार्वभौम देशांमधील कूटनैतिक संबंधांची स्थापना, देखरेख व संबंधांची समाप्तीसाठी संपूर्ण आराखडा/नियमावली प्रदान करणाऱ्या आंतरराष्ट्रीय संधीचे नाव पुढीलप्रमाणे आहे :
(A) जेनीव्हा कन्वेन्शन
(B) संयुक्त राष्ट्रपरिषद मानवाधिकारबाबतची घोषणा
(C) द वियन्ना/व्हिएन्ना कन्वेन्शन
(D) आंतरराष्ट्रीय करार संघटन

24. खालीलपैकी कोणते देश हे ''बीमस्टेक'' या संघटनाचे सदस्य आहे ?
(A) थायलंड
(B) म्यानमार
(C) नेपाल
(D) वरीलपैकी सर्व

25. शांतता अबाधित राखवण्याबाबतचे उपक्रम कोणते आहेत ?
(A) ''युद्धबंदी आणि लढाऊ सैनिकाच्या कार्यवाही'' याबाबत निरीक्षण आणि नियंत्रण करणे
(B) संयुक्त राष्ट्र लढाऊ राष्ट्रांना वाटाघाटी-चर्चेसाठी आयोजन करणे
(C) संयुक्त राष्ट्राचे युद्धबंदीबाबतचे निरीक्षण
(D) संयुक्त राष्ट्राची युद्धबंदीबाबतची कार्यवाही आणि निरीक्षण



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

26. Who coined the term "'Narco-terrorism" ?

(A) Kenneth Waltz

(B) John Mearsheimer

(C) Fernando Belaunde Terry

(D) Robert Keohane

27. Who has written the book "The History of the Peloponnesian War" ?

(A) E.H. Carr

(B) Thucydides

(C) Hans J. Morgenthau

(D) Machiavelli

28. What is counterforce strategy ?

(A) Nuclear missiles aimed at the enemy's missiles rather than at its population or industrial centres

(B) Nuclear missiles aimed at the enemy's population rather than at its missiles installation

(C) Nuclear missiles aimed at the enemy's economic centers rather than at its population

(D) Nuclear missiles aimed at the enemy's Commerce Capital rather than at its Industrial Centres

26. ''नार्को टेरॉरिझम'' या संकल्पनेचा प्रमुख संशोधक कोण ?

(A) कैनिथ वॉल्टझ

(B) जॉन मेअरशेईमर

(C) फर्नांडो बेलान्डे टेरी

(D) रॉबर्ट कोहेन

27. ''द हिस्ट्री ऑफ दि पिलोपोनिसिअन वॉर'' या पुस्तकाचा लेखक कोण आहे ?

(A) ई.एच. कार

(B) थुसीडाईडस

(C) हॉन्स जे. मॉर्गेन्था

(D) मॅकेव्हली

28. काउन्टर फोर्स स्ट्रॅटेजी म्हणजे काय ?

(A) अण्विक क्षेपणास्त्रे शत्रूच्या क्षेपणास्त्रांला लक्ष्य न करता नागरिक वसाहती आणि औद्योगिक केंद्राचा लक्ष्य करतात

(B) अण्विक क्षेपणास्त्रे क्षेपणास्त्रांच्या भंडाराऐवजी शत्रूच्या नागरी वसाहतींना लक्ष्य करतात

(C) अण्विक क्षेपणास्त्रे नागरी वसाहतीऐवजी शत्रूच्या आर्थिक केंद्राला लक्ष्य करतात

(D) अण्विक क्षेपणास्त्रे शत्रूच्या औद्योगिक केंद्राऐवजी त्याच्या व्यापार उद्योगधंद्याच्या राजधानीला लक्ष्य करतात

29. Who founded Lashkar-e-Taiba ?

(A) Hafiz Saeed

(B) Zafar Iqbal Shehbaz

(C) Naib Ameen

(D) Muhammad Yahya Mujahid

30. India conducted nuclear test the so called Pokharan-I in the year :

(A) 1974

(B) 1976

(C) 1998

(D) 1999

31. What is the strategy of bandwagoning ?

(*i*) To outsource its security to the regional or global hegemon

(*ii*) To resist regional or global hegemon

(*iii*) To extract benefits

(A) All three are correct

(B) All three are wrong

(C) Only (*i*) and (*ii*) are correct

(D) Only (*i*) and (*iii*) are correct

29. लष्करे तैय्यबा या संघटनाची स्थापना कोणी केली ?

(A) हाफीज सैय्यद

(B) जाफर ईकबाल शैबाज

(C) नईब अमीन

(D) मुहमंद याह्या मुजाहीद

30. पोखरण येथे भारताने प्रथमच/पहिली अणुचाचणी कोणत्या वर्षात घेतली होती ?

(A) 1974

(B) 1976

(C) 1998

(D) 1999

31. बँडवॅगनची स्ट्रॅटेजी म्हणजे काय ?

(*i*) सुरक्षेसाठी प्रादेशिक आणि जागतिक अशा बाह्य यंत्रणेची मदत घेणे

(*ii*) प्रादेशिक आणि जागतिक हेगेमानेचा प्रतिकार करणे

(*iii*) महत्त्वपूर्ण असे लाभ घेणे

(A) तिन्ही पर्याय बरोबर आहे

(B) तिन्ही पर्याय चूक आहेत

(C) फक्त (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) फक्त (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

32. What is not included in internal security ?

(A) Prevention of illegal activities within borders of the country

(B) To prevent activities that are detrimental to the security of the country

(C) Maintaining law and order

(D) Protection of Foreign Affairs

33. Brahmos is :

(A) a cruise missile

(B) medium range air-to-air missile

(C) antitank missile

(D) beyond visual range missile

34. Star wars and NMD is violative of :

(A) Outer space treaty

(B) ABM treaty

(C) MTCR

(D) SALT

32. अंतर्गत सुरक्षेमध्ये पुढीलपैकी कोणाचा समावेश करण्यात आला नाही ?

(A) बेकायदेशीर कृत्याला देशाच्या अंतर्गत मनाई करण्यात आली आहे

(B) सुरक्षेच्या दृष्टिकोनातून देशाच्या सुरक्षेचा बाधा पोहचेच अशा कृत्यांना प्रतिबंध (आळा) करण्यात आले आहे

(C) कायदा व सुव्यवस्थेची अंमलबजावणी

(D) परराष्ट्रीय संबंधित घटनांचे संरक्षण करणे

33. ब्रम्होस हे :

(A) क्रुज मिसाईल आहे

(B) हवेतून-हवेत मार करणारे मध्यम पल्ल्याचे क्षेपणास्त्र आहे

(C) रणगाडाविरोधी क्षेपणास्त्र आहे

(D) दृष्टीच्या पलीकडे मारा करणारे क्षेपणास्त्र आहे

34. स्टारवॉर आणि एन.एम.डी. हे खालीलपैकी कशाचे उल्लंघन करते ?

(A) बाह्य अवकाश करार

(B) ॲन्टी बॅलेस्टीक मिसाईल ट्रीटी

(C) एम.टी.सी.आर.

(D) एस.ए.एल.टी. (साल्ट)

35. What is the popular name of Strategic Defence Initiative (SDI) ?

(A) Star wars

(B) Earth wars

(C) Maritime wars

(D) Ocean wars

36. The host Government for the conference on a "WMD Free zone in the Middle East" is :

(A) USA

(B) Finland

(C) Egypt

(D) Norway

37. What is the only state to have withdrawn from the NPT ?

(A) Australia

(B) Syria

(C) Iran

(D) North Korea

38. Warsaw Guidelines (1992) of the NSG refers to :

(A) Fullscope Safeguards

(B) Facility Specific Safeguards

(C) INFCIRC 66

(D) INFCIRC 540

35. स्ट्रॅटेजिक डिफेन्स इनिशिएटिव (SDI) चे सुप्रसिद्ध नाव काय आहे ?

(A) स्टार वॉर्स

(B) पृथ्वी वॉर्स

(C) सागरी युद्धे

(D) महासागरातील युद्धे

36. मध्यपूर्व हा भूप्रदेश ''वेपन्स ऑफ मास ड्रीस्ट्रक्शन'' पासून मुक्त राहाला त्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या राष्ट्राने परिषद आयोजित केली होती ?

(A) यु.एस.ए. (अमेरिका)

(B) फिनलॅन्ड

(C) ईजिप्त

(D) नॉर्वे

37. अण्वस्त्र प्रसार बंदी (NPT) करारातून आधार घेणारे एकमेव राज्य कोणते ?

(A) ऑस्ट्रेलिया

(B) सिरीया

(C) ईरान

(D) उत्तर कोरीया

38. 1992 च्या वॉर्साच्या न्युक्लीअर सप्लायर्स ग्रुप संबंधी सूचित केलेल्या मागदर्शक सूचना पुढीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?

(A) फुलस्कोप सेफगार्ड्स

(B) फॅसिलीटी स्पेसीफीक सेफगार्ड्स

(C) इनफॉर्मेशन सरक्युलर-66

(D) इनफॉर्मेशन सरक्युलर-540



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

39. What type of technology does the Wassenaar arrangement primarily control ?

(A) Nuclear technology

(B) Conventional arms and dual use goods and technologies

(C) Chemical and biological technology

(D) Missile and UAV technology

40. India joined the Missile Technology Control Regime (MTCR) in the year :

(A) 2016

(B) 2007

(C) 1998

(D) 2011

41. Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT) entered into force in which year ?

(A) 1970

(B) 1965

(C) 2001

(D) 1968

39. पुढीलपैकी कोणते तंत्रज्ञाने हे इतर राष्ट्रांना हस्तांतर करण्याबाबत काटेकोरपणे नियंत्रण केले जाते ?

(A) अण्विक तंत्रज्ञान

(B) पारंपारिक शस्त्रास्त्रे द्विउपयुक्तता तंत्रज्ञान

(C) रासायनिक आणि जैविक तंत्रज्ञान

(D) मिसाईल आणि युएव्ही तंत्रज्ञान

40. पुढीलपैकी भारत कोणत्या वर्षी मिसाईल टेक्नॉलॉजी कन्ट्रोल रिजाईमचा सदस्य झाला ?

(A) 2016

(B) 2007

(C) 1998

(D) 2011

41. अण्वस्त्रप्रसारबंदी कराराची अंमलबजावणी पुढीलपैकी कोणत्या वर्षापासून करण्यात आली ?

(A) 1970

(B) 1965

(C) 2001

(D) 1968

42. Which two countries initiated bilateral negotiations on restrictions on their strategic nuclear arsenals and in which year ?

(A) India and Pakistan, 1971

(B) China and USSR, 1960

(C) India and China, 1962

(D) US and USSR in 1969

43. Whom does World Trade Organisation (WTO) report to annually on its efforts to achieve trade specific targets in SDGs ?

(A) President of America

(B) Chairman of WTO

(C) UN's High-Level Political Forum (UNHLPF)

(D) Secretary General, UNO

44. Which is the United Nations (UN) agency that assists and safeguards the rights of internationally displaced persons ?

(A) UN-IDP

(B) UNHCR

(C) UN REFUGEE Convention

(D) UNDP

42. सामरिक अण्विक शस्त्रभंडाराबाबत पुढीलपैकी कोणत्या व केव्हा दोन राष्ट्रांनी द्विपक्षीय पातळीवर चर्चा केली ?

(A) भारत आणि पाकिस्तान, 1971

(B) चीन आणि यु.एस.एस.आर., 1960

(C) भारत आणि चीन, 1962

(D) यु.एस. आणि यु.एस.एस.आर., 1969

43. जागतिक व्यापार संघटना (WTO) SDG मधील व्यापारातील विशिष्ट लक्ष्य साध्य करण्याच्या प्रयत्नांबद्दल वार्षिक अहवाल कोणाला सादर करतात ?

(A) अमेरिकेचे राष्ट्रपती

(B) WTO चे चेअरमन

(C) UN ची उच्चतर राज्यकीय मंच (UNHLPF)

(D) सेक्रेटरी जनरल, UNO

44. कोणती UN एजन्सी आहे जी आंतरराष्ट्रीय विस्थापित व्यक्तींच्या अधिकारांना साहाय्य करते आणि संरक्षण देते ?

(A) UN-IDP

(B) UNHCR

(C) UN REFUGEE Convention

(D) UNDP



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

45. When was the Comprehensive Test Ban Treaty (CTBT) seeking to ban all nuclear weapon tests opened for signature ?

(A) 1 January, 1946

(B) 1 May, 1994

(C) 24 September, 1996

(D) 31 December, 2000

46. When the SDG were accepted ?

(A) 10 January, 2000

(B) 20 June, 2012

(C) 17 September, 2015

(D) 30 September, 2013

47. 38th parallel or latitude 38°N is the line that demarcates between which two countries ?

(A) China and Taiwan

(B) India and China

(C) Pakistan and Afghanistan

(D) North Korea and South Korea

45. सर्वसमावेशक अण्वस्त्रप्रसारबंदी करारावर स्वाक्षरी केलेल्या राष्ट्रांना करारातून तेव्हा मुक्त करण्यात आले :

(A) 1 जानेवारी, 1946

(B) 1 मे, 1994

(C) 24 सप्टेंबर, 1996

(D) 31 डिसेंबर, 2000

46. शाश्वत विकासाचे उद्दिष्टे (एस.डी.जे.) केव्हा स्वीकारण्यात आले ?

(A) 10 जानेवारी, 2000

(B) 20 जुन, 2012

(C) 17 सप्टेंबर, 2015

(D) 30 सप्टेंबर, 2013

47. 38° पॅरलल/लॅटीट्युड नुसार पुढीलपैकी कोणते दोन देश संबंधित आहेत ?

(A) चीन आणि तैवान

(B) भारत आणि चीन

(C) पाकिस्तान आणि अफगाणिस्तान

(D) उत्तर कोरीया आणि दक्षिण कोरीया



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

48. How many countries are included in the Central Asian Republics (CAR) ?

(A) Six

(B) Ten

(C) Five

(D) Eight

49. Which Indian law primarily deals with the crime of money laundering ?

(A) Criminal Procedure Code (CrPC), 1982

(B) Constitution of India, 1950

(C) Maintenance of Internal Security Act (MISA), 1975

(D) The Prevention of Money-laundering Act, 2002

50. Which day is observed as International Migrants Day ?

(A) 1 January

(B) 18 December

(C) 13 May

(D) 15 August

48. मध्य आशियाई प्रजासत्ताकांमध्ये किती देश समाविष्ट आहे ?

(A) सहा

(B) दहा

(C) पाच

(D) आठ

49. कोणता भारतीय कायदा प्रामुख्याने मनी-लॉन्ड्रिंगशी संबंधित आहे ?

(A) फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1982

(B) भारतीय संविधान, 1950

(C) आंतरिक सुरक्षा देखरेख कायदा (मीसा), 1975

(D) मनी-लॉन्ड्रिंग प्रतिबंध कायदा, 2002

50. कोणता दिवस आंतराष्ट्रीय स्थलांतरित (लोक) दिवस म्हणून साजरा केला जातो ?

(A) 1 जानेवरी

(B) 18 डिसेंबर

(C) 13 मई

(D) 15 आगस्ट



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

51. When and where did India conduct its first nuclear test successfully ?

(A) 1st January, 1950 at Thumba Rocket Launch Facility

(B) 18th May, 1974 at Army Base, Pokhran Test Range (PTR)

(C) 3rd May, 1998 in Rajasthan

(D) 26th June 1975 at Kanyakumari, Tamil Nadu

52. The infrastructure project that links Gwadar and Karachi ports in Pakistan to Xinjiang Uygur Autonomous Region (XUAR) is called :

(A) Gwadar-XUAR Link Project (GXLP)

(B) China-Pakistan Economic Corridor (CPEC)

(C) PORT to Mountain Project (PTMP)

(D) Sagarmala Project

51. भारताने पहिली अणुचाचणी केव्हा आणि कुठे घेतली ?

(A) 1 जानेवारी, 1950 थुम्बा रोकेट लान्च फसीलीटी

(B) 18 मे, 1974 आर्मी बेस, पोखरण टेस्ट रेन्ज

(C) 3 मे 1998, राजस्थान

(D) 26 जून, 1975 कन्याकुमारी, तमीळनाडू

52. पाकिस्तानातील ग्वादर आणि कराची बंदर यांना शिनजियांग उईघुर स्वायत्त प्रदेश (XUAR) त्या जोडणारा पायाभूत सुविधा प्रकल्पाला काय म्हणतात ?

(A) ग्वादर-XUAR लिंक प्रोजेक्ट

(B) चीन-पाकिस्तान इकोनामिक कॉरिडोर

(C) पोर्ट टू माऊनटेन प्रोजेक्ट (PTMP)

(D) सागरमाला प्रोजेक्ट

53. With a view to put India in a more "Proactive regional position" one Indian leader announced a new project (in Hanoi). Name the leader and the project :

(A) Atmanirbhar Bharat — Narendra Modi

(B) Sushma Swaraj — Act East Policy

(C) 3 Trillion Economy — Dr. Manmohan Singh

(D) Multilateral Approach — Dr. S. Jaishankar

54. Identify the treaty between East India Company and Nepal signed on 1816 :

(A) The Boundary Treaty

(B) Treaty of Sugauli

(C) The Treaty of Susta

(D) Indo-Nepal Treaty of Peace and Friendship

55. Battle of Longowal fought during the war of .....

(A) 1948

(B) 1962

(C) 1971

(D) 1999

53. भारताला अधिक सक्रिय प्रादेशिक स्थितीत आणण्याच्या उद्देशाने एक भारतीय नेत्याने एक नवीन प्रकल्पाची घोषणा केली (हनोईमध्ये). नेताचे नाव आणि प्रकल्प :

(A) आत्मनिर्भर भारत — नरेन्द्र मोदी

(B) कृति पूर्व धोरण — श्रीमती सुष्मा स्वराज

(C) 3 ट्रीलियन इकोनोमी — डॉ. मनमोहन सिंग

(D) मल्टीलेटरल अप्रोच — डॉ. एस. जयशंकर

54. 1816 मध्ये ईस्ट इन्डीया कंपनी आणि नेपाळ यांच्यात पुढीलपैकी कोणत्या करारावर (संधीवर) स्वाक्षरी करण्यात आली ?

(A) बॉऊंड्री ट्रीटी

(B) ट्रीटी ऑफ सुगौली

(C) ट्रीटी ऑफ सुस्ता

(D) इंडो-नेपाळ ट्रीटी ऑफ पीस ॲन्ड फ्रेन्डशिप

55. लोंगनवालाची लढाई पुढीलपैकी कोणत्या युद्धात लढली गेली ?

(A) 1948

(B) 1962

(C) 1971

(D) 1999



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

56. Minabao and Khokharapar border is in between :
(A) Gujarat and Sindh
(B) Rajasthan and Sindh
(C) Indian Punjab and Pakistan Punjab
(D) Jammu Kashmir and Pakistan Punjab

57. Chakama refugees came to India from .....
(A) Myanmar
(B) Bangladesh
(C) Tibet
(D) Sri Lanka

58. Who is the first National Security Advisor of India ?
(A) K. Subrahmanyam
(B) Brajesh Mishra
(C) K.P.S. Gill
(D) Ajit Dobhal

59. Gwadar Port of Pakistan has ..... occupation.
(A) USA
(B) UK
(C) China
(D) France

56. मिनाबो आणि खोखरापर सीमावर्ती क्षेत्र पुढीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?
(A) गुजरात आणि सिंध
(B) राजस्थान आणि सिंध
(C) भारतीय पंजाब आणि पाकिस्तान पंजाब
(D) जम्मू कश्मीर आणि पाकिस्तान पंजाब

57. भारतात कोणत्या देशातून चकमा निर्वासित आले ?
(A) म्यान्मार
(B) बांगलादेश
(C) तीबेत
(D) श्रीलंका

58. भारतातील पहिले राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार कोण होते ?
(A) के. सुब्रम्हन्यम
(B) ब्रिजेश मिश्रा
(C) के.पी.एस. गिल
(D) अजित डोबाल

59. पाकिस्तानचे ग्वादर बंदर हे पुढीलपैकी कोणाच्या देशाच्या नियंत्रणात (ताब्यात) आहे ?
(A) यु.एस.ए.
(B) यु.के.
(C) चीन
(D) फ्रान्स

60. Which terrorist organisation not based in Pakistan ?

(A) Lashkar-e-Taiba

(B) Jaish-e-Mohammed

(C) Al Badr Mujahideen

(D) JKLF

61. What is "Positive Peace" ?

(*i*) It goes beyond law and order.

(*ii*) It aims at providing wide range of welfare services.

(*iii*) It aims at creating a Police State.

(A) All three are correct

(B) All three are wrong

(C) Only (*i*) and (*ii*) are correct

(D) Only (*i*) and (*iii*) are correct

62. Which statement is not true about "Structural Violence" ?

(A) Difference between actual and potential is structural violence

(B) Justification of violence on cultural ground is structural violence

(C) Subject-object-action is not easily discernible

(D) Actor or perpetrator of violence cannot be easily identified

60. कोणती दहशतवादी संघटना पाकिस्तानशी संबंधित नाही ?

(A) लष्कर-ए-तैयबा

(B) जैश-ए-मोहम्मंद

(C) अल बदर मुजाहिद्दीन

(D) जे.के.एल.एफ.

61. सकारात्मक शांतता म्हणजे काय ?

(*i*) कायदा आणि सुव्यवस्थेच्या पलीकडील ही शांतता व सुव्यवस्था असते

(*ii*) या शांततेचे ध्येय सर्व दृष्टिकोनातून कल्याणकारी सेवा पुरविणे हे आहेत

(*iii*) या शांततेचा हेतू पोळीसप्रणालीत राज्य निर्माण करणे हे असते

(A) वरील सर्व विधान/अर्थ बरोबर आहे

(B) वरील सर्व अर्थ ही चुकीची आहेत

(C) फक्त (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) फक्त (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

62. संरचनात्मक विध्वंस/हिंसाचाराबद्दल खालीलपैकी कोणते विधान खरे नाही ?

(A) संरचनात्मक हिंसाचार म्हणजे प्रत्यक्षात घडलेला हिंसाचार आणि हिंसाचार घडवण्याची क्षमता यातील फरक होय

(B) संरचनात्मक हिंसाचार म्हणजे सांस्कृतिक आधारावर केलेल्या हिंसाचे स्पष्टीकरण

(C) विषय-उद्दिष्ट-कार्यवाही सहज दृष्टिक्षेपात येत नाही

(D) हिंसाचार करणारा ॲक्टर किंवा गुन्हेगार ओळखता येत नाही



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

63. Which among the following is not an Intergovernmental Organisation (IGO) ?

(A) United Nations (UN)

(B) International Monetary Fund (IMF)

(C) Amnesty International

(D) World Trade Organisation (WTO)

64. Gandhian Satyagrah :

(*i*) is a pacific means to settle disputes

(*ii*) believes in the end justifies means

(*iii*) believes in the close connection between means and end

(A) All three are correct

(B) All three are wrong

(C) Only (*i*) and (*ii*) are correct

(D) Only (*i*) and (*iii*) are correct

65. Which are not the methods of pacific settlement of disputes ?

(A) Arbitration

(B) Negotiations

(C) Mediations

(D) Military intervention

63. पुढीलपैकी कोणते संघटने हे 'इन्टरगवर्व्हमेन्टल' संघटन आहे ?

(A) युनायटेड नेशन्स

(B) इन्टरनॅशनल मॉनिटरी फन्ड

(C) ॲमनेस्टी इन्टरनॅशनल

(D) वर्ल्ड ट्रेड ऑर्गेनायजेशन

64. महात्मा गांधी प्रणित सत्यग्रह म्हणजे :

(*i*) विवाद निकाली काढण्यासाठी विशिष्ट साधनांचा वापर करणे

(*ii*) म्हणजे असा विश्वास असतो कि शेवटी न्याय मिळेलच

(*iii*) विवाद निकाली काढण्यासाठी साधने आणि प्रत्यक्षात निकाल यात घनिष्ठता संबंध आहे असा विश्वास असतो

(A) तिन्ही पर्याय बरोबर आहेत

(B) तिन्ही पर्याय चूक आहेत

(C) फक्त (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(D) फक्त (*i*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

65. पुढीलपैकी कोणती पद्धत विवाद निकाली काढण्याशी संबंधित नाही ?

(A) कवाद

(B) संवाद वाटाघाटी चर्चा

(C) मध्यस्थी

(D) लष्करी हस्तक्षेप

66. Who gave the concept of 'Center and Periphery Nations' ?

(A) John Galtung

(B) Stephen Cohen

(C) Henry Kissinger

(D) Barry Buzan

67. What is Peace Education ?

(A) To cultivate a culture of peace based on human rights

(B) To teach about negotiation processes in the contemporary history

(C) To teach about military tactics

(D) To study the history of warfare

68. The human rights was adopted in Universal Declaration was in the year :

(A) 1776

(B) 1948

(C) 1795

(D) 1947

66. केंद्रीय आणि परिघ राष्ट्रेही संकल्पना पुढीलपैकी कोणी मांडली ?

(A) जॉन गालटुंग

(B) स्टीफन कोहीन

(C) हेन्री किसिन्जर

(D) बॅरी बुजॉन

67. शांतता शिक्षण म्हणजे काय ?

(A) शांतता संस्कृतीचा पाया हा मानवी अधिकारावर आधारित आहे

(B) तत्कालीन ऐतिहासिक कालखंडात संवाद वाटाघाटी-चर्चा याबाबत शिक्षण देणे

(C) लष्करी डावपेचाबाबत शिक्षण देणे

(D) ऐतिहासिक कालखंडातील युद्धपद्धतीचा अभ्यास करणे

68. मानवी हक्का बाबतच्या जाहिरनाम्याची घोषणा पुढीलपैकी कोणत्या वर्षी करण्यात आली ?

(A) 1776

(B) 1948

(C) 1795

(D) 1947



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

69. Malnutrition is an example of :

(A) Cultural violence

(B) Physical violence

(C) Personal violence

(D) Structural violence

70. Which among the following is a service provider group ?

(A) Amnesty International

(B) Human Rights Watch

(C) Red Cross

(D) Greenpeace Movement

71. Which forest area has largest forest fire reported during 2019 ?

(A) Kanha

(B) Kaziranga

(C) Bandipur

(D) Gir

72. Which of the following gas leaked during Bhopal gas tragedy ?

(A) Potassium cyanide

(B) Methyl isocynate

(C) Phosgene

(D) Hydrogen cyanide

69. कुपोषणचे उद्याहरण :

(A) सांस्कृतिक हिंसाचार

(B) शारीरिक हिंसाचार

(C) व्यक्तिमत्व हिंसाचार

(D) संरचनात्मक हिंसाचार

70. खालीलपैकी कोणती सेवा प्रदान करणारा गट आहे ?

(A) ॲमनेस्टी इंटरनेशनल

(B) मानव अधिकार वॉच

(C) रेड क्रॉस

(D) ग्रीनपीस मूवमेंट

71. 2019 मध्ये खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी आग लागून वनसंपत्तीचे (जंगलाचे) मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले ?

(A) कान्हा

(B) काझीरंगा

(C) बंदीपुर

(D) गिर

72. भोपाल येथील गॅस ट्रेजडीत कोणत्या वायूची गळती झाली होती ?

(A) पोटॅशिअम सायनाईड

(B) मिथाईल आयसोसायनेट

(C) फोसजिन

(D) हायड्रोजन सायनाईड



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

73. Which place was most affected by massive flood in Uttarakhand in 2013 ?
(A) Ramabara
(B) Gaurikund
(C) Sonprayag
(D) Narayankoti

74. Who chaired the National Disaster Management Authority ?
(A) President
(B) Prime Minister
(C) Home Minister
(D) Defence Minister

75. Which toxic gas is known as 'the king of the battle gases' ?
(A) Phosgene
(B) Mustard
(C) Lewisite
(D) Sarin

76. State Disaster Management Authority of Maharashtra headed by :
(A) Chief Minister
(B) Home Minister
(C) Minister of Disaster Management
(D) DGP of Maharashtra

73. 2013 मध्ये उत्तराखंड येथे जो महापूर (जलप्रलय) आला त्यात सर्वात जास्त नुकसान कोणत्या ठिकाणी झाले ?
(A) रामाबारा
(B) गौरीकुंड
(C) सोनप्रयाग
(D) नारायणकोटी

74. राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन हे पुढीलपैकी कोणाच्या आधिपत्याखाली कार्यरत असते ?
(A) राष्ट्रपती
(B) पंतप्रधान
(C) गृहमंत्री
(D) संरक्षणमंत्री

75. खालीलपैकी कोणत्या टॉक्सीक गॅसला, युद्धात वापरल्या जाणाऱ्या गॅसला युद्धाचा राजा म्हणतात ?
(A) फोसजीन
(B) मस्टर्ड
(C) लेविसाईट
(D) सेरीन

76. महाराष्ट्रातील राज्यपातळीवरचे आपत्ती व्यवस्थापनाबाबतचे अधिकार पुढीलपैकी कोणाच्या अधिपत्याखाली असतात ?
(A) मुख्यमंत्री
(B) गृहमंत्री
(C) आपत्ती व्यवस्थापन मंत्री
(D) महाराष्ट्र राज्याचे डायरेक्टर जनरल ऑफ पोलीस



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

77. Name the relief operation launched by Indian Army in the wake of heavy rain in Uttarakhand during June 2013 :

(A) Operation 'Rahat'

(B) Operation 'Raksha'

(C) Operation 'Surya-Hope'

(D) Operation 'Indra'

78. Which area of India is more vulnerable to Cyclones and Tsunamis ?

(A) Northern India

(B) Eastern-Northern India

(C) Central India

(D) Entire Coastal Area

79. Which is the disaster capital of India ?

(A) Delhi

(B) Chandigarh

(C) Odisha

(D) Indore

80. When Wilbur and Wright brothers made the first mechanical flight and created the aerial age ?

(A) on 17 December, 1903

(B) on 27 December, 1903

(C) on 7 December, 1906

(D) on 17 December, 1899

77. 2013 मध्ये उत्तराखंडमध्ये ''अतिवृष्टी'' झाल्यावर भारतीय सेनादलाने स्थानिक प्रशासनाला मदत करण्यासाठी जी मोहीम राबविली ती पुढीलपैकी कोणत्या नावाने परिचित आहे ?

(A) ऑपरेशन राहत

(B) ऑपरेशन रक्षा

(C) ऑपरेशन सूर्याहोप

(D) ऑपरेशन इन्द्रा

78. भारतातील कोणते क्षेत्र हे सायकलोण आणि टिसुनामीच्या दृष्टिकोनातून जास्त धोकेदायक आहेत ? अचूक पर्याय निवडा :

(A) उत्तर भारत

(B) पूर्व-उत्तर भारत

(C) मध्य भारत

(D) संपूर्ण समुद्र किनारा

79. भारतातील आपत्ती संबंधित राजधानी कोठे आहे ?

(A) दिल्ली

(B) चंदीगढ

(C) ओरीसा

(D) इन्दोर

80. विलबर आणि राईट बंधू यांनी विमानाची पहिली यांत्रिक उड्डाण केव्हा केली आणि हवाई युगाला सुरुवात केली ?

(A) 17 डिसेंबर, 1903

(B) 27 डिसेंबर, 1903

(C) 7 डिसेंबर, 1906

(D) 17 डिसेंबर, 1899

81. What is 'Resource curse' ?

(*i*) A country underperforms economically despite being rich in natural resources

(*ii*) British economist Richard Auty coined the term 'resource curse'

(*iii*) African countries are victims of 'resource curve'

(A) All are correct

(B) (*i*) and (*ii*) are correct

(C) (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) All are wrong

82. What were the purposes of Marshall Plan of 1947 ?

(*i*) To prevent expansion of Communism in Europe

(*ii*) To reconstruct the economies of Europe destroyed by the Second World War

(*iii*) Marshall Plan failed to check expansion of Communism in Europe

(A) All are correct

(B) Only (*i*) and (*ii*) are correct

(C) Only (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) All are wrong

81. संसाधन शाप म्हणजे काय ?

(*i*) साधनसंपत्तीबाबत देश श्रीमंत असून सुद्धा आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत.

(*ii*) ब्रिटीश अर्थतज्ञ रिचर्ड ऑन्टी यांनी रिसोर्स क्रुरसची कल्पना मांडली.

(*iii*) अफ्रीकन राष्ट्रे संसाधन शापिताचे बळी पडतो आहेत.

(A) सर्व म्हणणे वरील तिन्ही अर्थ बरोबर आहेत

(B) (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहे

(C) (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहे

(D) सर्व अर्थ/तिन्हीपण चूक आहेत

82. 1947 मधील मॉर्शल प्लॅनचे विविध हेतू कोणते होते ?

(*i*) युरोपमधील साम्यवादाच्या प्रसाराला पायबंद घालणे

(*ii*) दुसऱ्या महायुद्धात युरोपच्या अर्थव्यवस्थेचा जो नाश झाला होता म्हणून युरोपीय अर्थव्यवस्थेचे पुनरुज्जीवन करायचे

(*iii*) युरोपमधील साम्यवादाच्या प्रसाराला पायबंद घालण्यास मॉर्शल प्लॅन अपयशी ठरला.

(A) वरील तिन्ही अर्थ बरोबर आहेत

(B) फक्त (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) फक्त (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) सर्व/तिन्हीपण मुद्दे-अर्थ चुकीचे आहेत



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

83. What is "Scorched Earth Policy" ?

(*i*) A military strategy of destroying everything before retreating to prevent its use by enemy forces.

(*ii*) A military strategy of denial of natural resources and infrastructure to invading army

(*iii*) It aims at crippling the war fighting capacity of the enemy army.

(A) All are correct

(B) Only (*i*) and (*ii*) are correct

(C) Only (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) All are wrong

84. Who were the Defence Minister of India during Sino-India War 1962 ?

(A) V.K. Krishna Menon and Baldev Singh

(B) V.K. Krishna Menon and Yashwant Rao Chavan

(C) Kailash Nath Katju and Baldev Singh

(D) Baldev Singh and Jagjivan Ram

85. The theory of Lebensraum as tool of foreign policy is referred to :

(A) Military Diplomacy

(B) Living Space

(C) Scientific Temperament

(D) Cultural Diplomacy

83. स्कोअरहेड अर्थ पॉलीसी म्हणजे काय ?

(*i*) शत्रूला त्याच्या शक्तीचा वापर करण्या-अगोदरच शत्रूच्या सर्व साधनसामुग्री नष्ट करणे ही मिलीटरी स्ट्रॅटेजी

(*ii*) शत्रूला कोणत्याही प्रकारची साधनसंपत्ती मिळू नये, मूलभूत यंत्रणा सुद्धा त्याच्या आक्रमणपूर्वी नष्ट करावी-मिलीटरी स्ट्रॅटेजी

(*iii*) शत्रू सैन्याची युद्ध करण्याची क्षमताच नष्ट करणे हे प्रमुख ध्येय मिलीटरी स्ट्रॅटेजीचे असले पाहिजे

(A) सर्व तिन्ही अर्थ बरोबर आहेत

(B) फक्त (*i*) आणि (*ii*) बरोबर आहेत

(C) फक्त (*ii*) आणि (*iii*) बरोबर आहेत

(D) सर्वच चूक आहेत

84. 1962 च्या भारत-चीन युद्धात भारताचे संरक्षण मंत्री हे होते :

(A) वी.के. कृष्णमेनन आणि बलदेव सिंग

(B) वी.के. कृष्णमेनन आणि यशवंतराव चव्हाण

(C) कैलासनाथ काटजू आणि बलदेव सिंग

(D) बलदेव सिंग आणि जगजीवन राम

85. लिबेनसुरमचा सिद्धान्त हे परराष्ट्र धोरणाचे एक साधन होते—योग्य पर्याय निवडा :

(A) मिलीटरी डिप्लोमॅसी

(B) लिव्हींग स्पेस

(C) साईन्टीफीक टेम्परामेन्ट

(D) कल्चरल डिप्लोमॅसी

86. The term Autarky refers to :

(A) Economic self-sufficiency

(B) Economic interdependence

(C) Arms Trade

(D) Defence Technology

87. According to SIPRI year book 2023, the US remained main exporter of Major Arms during 2018-22 with a global share of :

(A) 40%

(B) 50%

(C) 60%

(D) 65%

88. The Kaladan Multi-modal Transport Project of India consists of which of the following ?

(1) Sea

(2) River

(3) Railway

(4) Road

Select the correct answer using the codes given below :

(A) (1), (2) and (4) only

(B) (1), (3) and (4) only

(C) (2), (3) and (4) only

(D) (1) and (2) only

86. ऑटारकी ही शब्दावली पुढीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?

(A) आर्थिक स्वावलंबन/स्वयंपूर्णता

(B) आर्थिक परस्परावलंबन

(C) शस्त्रास्त्र व्यापार

(D) डिफेन्स टेक्नालॉजी

87. 2023 च्या सिप्री ईअरबुकनुसार, 2018-22 या कालखंडात अमेरिका शस्त्रास्त्र निर्यातीमध्ये प्रमुख देश होता त्याचा जागतिक टक्के हे आहे— योग्य पर्याय निवडा :

(A) 40%

(B) 50%

(C) 60%

(D) 65%

88. भारताचा कलादान मलटीमॉडेल ट्रान्सपोर्ट प्रोजेक्ट हा खालीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?

(1) सागर/समुद्र

(2) नदी

(3) रेल्वे

(4) रोड

खाली दिलेल्या सांकेतिक पर्यायपैकी अचूक पर्याय निवडा :

(A) फक्त (1), (2) आणि (4)

(B) फक्त (1), (3) आणि (4)

(C) फक्त (2), (3) आणि (4)

(D) फक्त (1) आणि (2)



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

89. The term 'Logistics' refers to :

(A) Communication Network

(B) Supply Chains

(C) Mobilisation of Finances

(D) Army Recruitment

90. The discipline of 'Defence Economics' focuses on :

(A) Allocation of National Resources for National Security

(B) Defence and Foreign Affairs

(C) Military Education

(D) Strategic Culture

91. "Different phases in the life of a particular technology" is called as :

(A) Technology Life Cycle

(B) Extension of Technology

(C) Technology Upgradation

(D) Application of Science

89. पुरवठा व्यवस्थापन हे शब्दावली पुढील कोणत्या घटकाशी संबंधित आहे ?

(A) कम्युनिकेशन नेटवर्क

(B) सप्लाय चेन

(C) मोबीलाईजेशन ऑफ फायनान्स

(D) आर्मी रिक्रुटमेंट

90. संरक्षणते अर्थशास्त्र हे शिस्तीच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणत्या घटकाशी संबंधित आहे ?

(A) राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी राष्ट्रीय साधनसंपत्तीची वाटणी

(B) डिफेन्स अॅन्ड फॉरेन अफेअर्स

(C) मिलीटरी एज्युकेशन

(D) स्ट्रॅटेजिक कल्चर

91. विशिष्ट तंत्रज्ञानाच्या कालखंडात विविध टप्पे येतात त्यास पुढीलप्रमाणे संबोधण्यात येते :

(A) टेक्नालॉजी लाईफ सायकल

(B) एक्सटेन्शन ऑफ टेक्नालॉजी

(C) टेक्नालॉजी अपग्रेडेशन

(D) अप्लीकेशन ऑफ सायन्स

92. If a nation aspires to develop a major regional and global influence then what it needs ?

(A) It needs to have modern military capability supported by sound techno-economic capability

(B) It needs only economic capability

(C) It needs no capability

(D) It needs internal socio-political capability only

93. When "Economic liberalization" in India took place ?

(A) 1990

(B) 1991

(C) 1992

(D) 1993

94. The notions of most of the nation is that the last guarantee of security is on .....

(A) Artillery weapon

(B) Nuclear weapon

(C) Biological weapon

(D) Chemical weapon

92. जर एखाद्या राष्ट्राला मोठा प्रादेशिक आणि जागतिक प्रभाव विकसित करण्याची इच्छा असेल तर कसली आवश्यकता आहे ?

(A) तंत्रज्ञान-आर्थिक क्षमतेसह अत्याधुनिक लष्करी क्षमता

(B) फक्त आर्थिक क्षमता असली पाहिजे

(C) कोणत्याही क्षमतेची गरज नाही

(D) अंतर्गत पातळीवर सामाजिक-राजकीय क्षमता

93. भारतात आर्थिक उदारीकरणाच्या कार्यक्रमास खालीलपैकी कोणत्या वर्षापासून सुरुवात झाली ?

(A) 1990

(B) 1991

(C) 1992

(D) 1993

94. अनेक राष्ट्रांची अशी कल्पना आहे कि सुरक्षेची अंतिम शाश्वती म्हणजे :

(A) आर्टलरी वेपन्स

(B) न्यूकलीअर वेपन्स

(C) बायलॉजीकल वेपन्स

(D) केमिकल्स वेपन्स



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

95. When MIG project was transferred from the then USSR to India ?

(A) After 1947-48 Kashmir Operation

(B) After 1962 Chinese Aggression

(C) After 1971 Indo-Pak War

(D) Before independence

96. The abbreviation HIMAT stands for :

(A) Highly Made Tactical Weapons

(B) Highest Manufacturing Technology

(C) Highly Manoeuvreable Aircraft Technology Vehicle

(D) Height Made Technology Vehicle

97. K-15, SAGARIKA is a :

(A) SLBM

(B) SRBM

(C) ICBM

(D) IRBM

95. मिग विमान उत्पादकता प्रकल्प रशियाकडून भारतास केव्हा हस्तांतर करण्यात आला ?

(A) 1947-48 काश्मीर ऑपरेशन नंतर

(B) 1962 चीनी आक्रमणानंतर

(C) 1971 च्या भारत-पाक युद्धानंतर

(D) स्वातंत्र्यापूर्वी

96. एच.आय.एम.ए.टी. चे अचूक फुलफॉर्म/पूर्णस्वरूप पुढीलप्रमाणे आहे :

(A) हायली मेड टॅक्टीकल वेपन्स

(B) हायेस्ट-म्यॅनुफॅक्चरींग टेक्नॉलॉजी

(C) हायली म्यॅनुअरेबल एअरक्राफ्ट टेक्नॉलॉजी व्हायकल

(D) हाईट मेड टेक्नॉलॉजी व्हायकल

97. K-15 सागरीका हे पुढीलपैकी कोणत्या क्षेपणास्त्राशी संबंधित आहे ?

(A) एस.एल.बी.एम.

(B) एस.आर.बी.एम.

(C) आय.सी.बी.एम.

(D) आय.आर.बी.एम.

98. Which organisation has partnered with the Headquarters, Integrated Defence Staff for joint research in defence technology ?

(A) CSIR

(B) ISRO

(C) MOD

(D) DRDO

99. Which of the following is the common language in Artificial Intelligence ?

(A) Python

(B) Java

(C) Lisp

(D) PHP

100. Which technology is being incorporated into soldier's clothings, that would automatically hide the soldiers presence ?

(A) Chameleons Technology

(B) Bio-Camouflage Technology

(C) Weaving Technology

(D) Hide and Seek Technology

98. खालील संघटनापैकी इन्डीयन डिफेन्स स्टाफ बरोबर डिफेन्स टेन्क्नालॉजीवर कोणते संघटन संयुक्त संशोधन करू इच्छिते ?

(A) सी.एस.आय.आर.

(B) आय.एस.आर.ओ.

(C) एम.ओ.डी.

(D) डि.आर.डी.ओ.

99. आर्टीफीशियल इन्टीलीजन्समध्ये सामान्यपणे पुढीलपैकी कोणत्या भाषेचा वापर केला जातो ?

(A) पायथन

(B) जावा

(C) लिस्प

(D) पी.एच.पी.

100. पुढीलपैकी असे कोणते तंत्रज्ञान आहे कि जे सैनिकांच्या गणवेशासाठी उपयोगात आणले जात आहे कि ज्यामुळे ते शत्रूला दिसणार नाही. शत्रूच्या नजरेपासून लपू शकतील ?

(A) चमोलीअन टेक्नालॉजी

(B) बायो-केमोफ्लेज टेक्नालॉजी

(C) व्हिविंग टेक्नॉलॉजी

(D) हाईड ॲन्ड सीक टेक्नॉलॉजी



aglasem.com For more Question Papers, Sample Papers, Notes & Syllabus visit aglasem.com 

APR - 16224/II—A

ROUGH WORK